

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
_____Əyyubova İ.H

“_07_” fevral 2020-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: "Musiqi nəzəriyyəsi"

Şöbə: Musiqi və Təsviri incəsənət

FBK: "Musiqi nəzəriyyəsi" və "xor dirijorluğu"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı:Harmoniya

Proqram:16.04.2013-cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn biləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kurs: II

Kodu: İPF-BO2

Tədrisili:(2019-2020 tədrisili) semester: IV(yaz)

Tədrisyükü:cəmi 60 saat .Auditoriya - 60 saat

Tədrisforması:Əyani

Tədrisdili:Azərbaycandili

AKTS üzrəkredit: 4

Auditoriya N: 18

Saat: 12¹⁰-13⁴⁵; 13⁵⁵-15³⁰

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmidərəcəsi və elmi adı:Əliyeva Zəminə Taryel

FBK-nin ünvanı:Lənkəran ş.,P.Təhməzov küç-si.Bina-3

Məsləhət günləri və saati: VI günsaat 12-55

E-mail ünvanı: zemineldhk@gmail.com

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1.N.Bağirov"Harmoniya dərsliyi"Bakı 1989

2.İ.Spasobin,İ.Dubovski,S.Yevseyev,B.Sokolov"Harmoniya dərsliyi"M.,1984

3.B.Alekseyev"Harmoniya üzrə məsələlər"M.,1976.

4.L.Rudolf "Harmoniya üzrə çalışmalar"Bakı 1939.

IV.Fənnin təsviri və məqsədi:

Harmoniya fənni professional təhsil alan bütün musiqiçilərin musiqi əsərini düzgün qavranması üçün, yaratması üçün öyrənilir. Kursun məqsədi tələbələrə akkordlara harmoniya nəzəriyyəsində dördsəsli quruluşunu, onların ladda mənsub olduqları funksiya və əlaqə qanunlarını, istənilən hər hansı bir melodiyarı harmonizə edilmə üsulu, kadansların quruluş formulları, subdominant və dominant qrupuna aid akkordların alterasiya olunma qaydaları, major, minor sistemi müxtəlif üslublu modulyasiya və s. qaydaları öyrənməkdir. Sadə musiqi formalarının yaranması, melodiyanın inkişaf prinsipinin öyrənilməsi vacib amillərdən sayılır.

V.Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində tam üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%-nə 1 bal çıxılır; Bütün fənlər üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25 %-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahan sessiyasına buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VI. Qiymətləndirmə:

Tələbələrinin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar –laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə(məşğələ), 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə, 20 bal kollokviumlara görə.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-tələbə keçmiş materialı dərindən tam başa düşür,cavabı dəqiq və hər tərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçmiş materialı tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçmiş materialı başa düşür,lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal-tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsindətopladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91-100 bal-əla(A)
- 81- 90 bal-çox yaxşı(B)
- 71- 80 bal- yaxşı(C)
- 61- 70 bal-kafi(D)
- 51- 60 bal-qənaətbəxş(E)
- 51- baldan aşağı- qeyri-kafi(F)

VII. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecın daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tətbiq görülcək.

VIII. Təqvim planı:

	Keçirilən müəazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat (məşğələ)	Tarix
1	Mövzu №1 Harmoniya nədir? Akkordlar.Üçsəslilərin dördsəslilə quruluşu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
2	Mövzu №2 Akkordların melodik vəziyyəti Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
3	Mövzu №3 Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası.Əsas üçsəslilərin funksiyası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək.	2	

	Mənbə: [1-5]		
4	Mövzu №4 Əsas üçsəslilərin harmonik və melodik birləşmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	28.09.17
5	Mövzu №5 Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	3.10.17
6	Mövzu №6 Cümlə.Kadanslar.Dövr(period) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
7	Mövzu №7 Üçsəslilərin birləşməsində tersiya tonunun sıçrayışı(tersiyalarla sıçrayış) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
8	Mövzu №8 Melodiyanın ladın əsas üçsəsliləri ilə (T,S,D)harmonizə edilmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
9	Mövzu №9 Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
10	Mövzu №10 Kadans kvartsekkord(K64)K64-un D və D7həlli Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	

11	Mövzu №11 Üçsəsilərin sekstakkordlarla birləşmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
12	Mövzu №12 S6-D,S-D6 birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
13	Mövzu №13Eyni funksiyalı üçsəslə və sekstakkordun birləşmə üsulu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
14	Mövzu №14 Sekstakkord səslərinin yerdəyişməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
15	Mövzu №15 .Üçsəslə və sekstakkordun birləşməsində olan sıçrayışlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
16	Mövzu №16İki sekstakkordun birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
17	Mövzu №17S6-D6 birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
18	Mövzu №18Keçici və köməkçi kvartsekstakkordlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək.	2	

	c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]		
19	Mövzu №19 Dominantseptakkord. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
20	Mövzu №20 Dominantseptakkordun tonikaya həlli Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
21	Mövzu №21 Keçici,sıçrayışlı və hazırlanmış septima Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
22	Mövzu №22 Dominantseptakkordun dönmələri və onların həlli. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
23	Mövzu №23 Dominantseptakkord və dönmələrinin yerdəyişmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
24	Mövzu №24 Keçici Dominantterskvartakkord Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
25	Mövzu №25 Dominantseptakkord və onun dönmələrinin T-yahəlli zamanı yol verilmiş sıçrayış Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	

26	Mövzu №26 II pillə üçsəslisi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
27	Mövzu №27 II pillə sekstakkordu(II6) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
28	Mövzu №28 VI pillə üçsəslisi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
29	Mövzu №29 Gözlənilməz kadans Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
30	Mövzu №30 Harmonik major.Çarpazlıq Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	

IX. Fənn üzrə sərbəst işlərin adları:

1	Dominant septakkord
2	II pillə üçsəslisi və II pillə sekstakkordu
3	II pillə septakkordu
4	VII pillə septakkordu
5	Üçsəslilərin sekstakkordları
6	Kadans kvartsekstakkordu
7	Keçici kvartsekstakkordlar
8	Köməkçi kvartsekstakkordlar
9	Sıx və gen düzülüş qaydası

X.İmtahan sualları:

I. Ardıcılığı qurmaq:

- 1.A- dur T-D43-T6-S-VII43-D2-T6-II7-D43-T II
- 2.e-moll t6-s-II7- t6-II65-K64-D -D7-VI II
- 3.As-dur T-D43-T6-VII65-D43-T-II2-T II
- 4.g-moll t-s6-II43-K64-D -D7-t-II2-t II
- 5.A-dur T-D6-D65-T-S6-II43- K64-D7-T II
- 6.h-moll t-D43-t6-s-VII43-D2-T6-t-s64-t II
- 7B-dur T-D43-T6-VII65-D43-T-II2-D65-T II
- 8.c-moll: t-D43-t6-II7-t6-II65- K64-D-D7-t II
- 9.E-dur T-S6-II43-K64-D-D7-T-II2-T II
- 10.h-moll t6-S-II7- t6-II65-K64-D -D7-VI II
- 11.H-dur T-D43-T6-S-VII43-II65-D2-T6-T II
- 12.e- moll t-D64-t6-s-s6-II43- K64 - D -D7-t II
- 13.As -dur T-D6-D65-T-S6-əksII43-K64-D7-T II
- 14.f-moll t-D43-t6-s-VII43-II65-D2-t6-t-s64-t II
- 15.E-dur T-S6-əksII43-K64 - D -D7-T-II2-T II

II. Akkordu T-ya çatdıraraq qurmaq:

- 21.E -dur D7 ; 22. d-moll II7; 23.A-dur D7 ;24. e-moll II7; 25.Es-dur VII7;
26.d-moll D7; 27.G -dur D43; 28.f-moll VI I7; 29.Es-dur D65; 30.g-moll II2;

III. Sekvensiya qurmaq:

IV. Harmonik təhlil etmək:

V.Nəzəri sualları cavablandırmaq:

- 1.Harmoniya nədir? Akkordlar.Üçsəslilərin dördsəslilərin quruluşu
- 2.Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası
- 3.Əsas üçsəslilərin harmonik birləşmə qaydası
- 4.Əsas üçsəslilərin melodik birləşmə qaydası
- 5.Dominant septakkord
- 6.II pillə üçsəslisi və II pillə sekstakkordu
- 7.II pillə septakkordu
- 8.VII pillə septakkordu
- 9.Üçsəslilərin sekstakkordları
- 10.Kadans kvartsekstakkordu
- 11.Keçici kvartsekstakkordlar
- 12.Köməkçi kvartsekstakkordlar
- 13.Sıx və gen düzülüş qaydası
- 14.Sıçrayışlar
- 15.Keçici Dominant terskvartakkor

XI. Kollokvium.

I.

Nəzəri sualları cavablandırmaq:

- 1.Harmoniya nədir? Akkordlar.Üçsəslilərin dördsəslilərin quruluşu
- 2.Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası
- 3.Əsas üçsəslilərin harmonik birləşmə qaydası
- 4.Əsas üçsəslilərin melodik birləşmə qaydası

II. Ardıcılığı qurmaq:

5.A- dur	T-D ₄₃ -T ₆ -S-II ₇ -D ₄₃ -T II
6.e-möll	t ₆ -II ₆₅ -K ₆₄ -D -D ₇ -VI II
7.As-dur	T-D ₆₄ -T ₆ -S-T-II ₂ -T II

III. Sekvensiya qurmaq:

2.

I Ardıcılığın qurmaq:

1. Es- durda: T-D₆₄-T₆-II₆₅-K₆₄-D₇-T .
2. h-mollda t₆-II₇-D₄₃- t-S-K₆₄-D₇-t .
3. A-durda T-S-II₆₅-D₂-T₆-II₇-D₄₃-T.

II. Akkordu T-ya çatdıraraq qurmaq:

4. A -durda II₆₅ ;
5. e-mollda D₄₃;
6. B-durda Əskv₁₁₇
7. G-durda D₂

III. Transpozisiya etmək: 8.9.10.

IV. Akkordu təyin edib T-ya çatdırmaq 11.12

XII. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonuna qədər Harmoniya kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdır. Harmoniyadan məsələ həll etmək vərdişlərinə yiyələnmişdirlər. Harmoniya fənnin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Akkordların arasındakı əlaqənin tətbiq edilməsi.
- Melodiyanı harmonizə edilməsi.
- Akkord ardıcılıqlarının çalınması.
- Ayrı-ayrı akkordların T-ya çatdırılması.
- Sekvensiyaların çalınması.
- Ümumi musiqi mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi.
- Musiqi parçalarının harmonik təhlil edilməsi.

“Harmoniya” fənninin sillabusu “Musiqi nəzəriyyəsi” ixtisasının tədris planı və Harmoniya fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu” FBK-da müzakirə edilərək bəyənilmişdir (06 fevral 2020-ci il. Protokol N 5)

Fənn müəllimi:

Əliyeva Z.T.

FBK sədri:

Əliyeva Z.T.